ഇന്ത്യയിലെ പ്രധാന തുറമുഖങ്ങൾ

അടൽ ശാസ്ത്ര മാർക്കണമി അവാർഡ് 2020-ൽ തുടർച്ചയായി മൂന്നാം തവണയും ജവഹർ ലാൽ നെഹ്റു പോർട്ട് ട്രസ്റ്റ് (ജെഎൻപിടി) 'ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും മികച്ച ആഗോള തുറമുഖം' എന്ന പുരസ്കാരം നേടി. ഇന്ത്യയിലെ സമുദ്രഗതാഗതം നിയന്ത്രിക്കുന്നതും നിയന്ത്രിക്കുന്നതും സംസ്ഥാന-കേന്ദ്ര സർക്കാരുകളാണ്. ഷിപ്പിംഗ് മന്ത്രാലയം പ്രധാന തുറമുഖങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുമ്പോൾ, ഇടനില തുറമുഖങ്ങളും ചെറുകിട തുറമുഖങ്ങളും തുറമുഖം സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന സ്ഥലത്തെ സംസ്ഥാന സർക്കാരാണ് നിയന്ത്രിക്കുന്നത്.

നിങ്ങൾക്കറിയാമോ?

1. ഇന്ത്യയുടെ 95% വ്യാപാരവും സമുദ്ര ഗതാഗതത്തിലൂടെയാണ് നടക്കുന്നത്. മൂല്യം അനുസരിച്ച് ഇത് 70% ആണ്.
2. ഇന്ത്യയ്ക്ക് 13 പ്രധാന തുറമുഖങ്ങളും 205 വിജ്ഞാപനം ചെയ്ത മൈനർ, ഇന്റർമീഡിയറ്റ് തുറമുഖങ്ങളുമുണ്ട്.
3. സാഗർമാല പദ്ധതിക്ക് കീഴിൽ ആറ് പുതിയ മെഗാ തുറമുഖങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കും.

ഇന്ത്യയിലെ ഭൂരിഭാഗം തുറമുഖങ്ങളും താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന സംസ്ഥാനങ്ങളിലാണ് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്:

1. മഹാരാഷ്ട്ര -53
2. ഗുജറാത്ത് -40
3. തമിഴ്നാട് - 15
4. കർണാടക - 10

ഇന്ത്യയിലെ പ്രധാന തുറമുഖങ്ങളെക്കുറിച്ച്

ഇന്ത്യയിലെ എല്ലാ തുറമുഖങ്ങളും ഇന്ത്യയിലെ 9 തീരദേശ സംസ്ഥാനങ്ങളായ കേരളം, കർണാടക, മഹാരാഷ്ട്ര, ഗോവ, ഗുജറാത്ത്, പശ്ചിമ ബംഗാൾ, ഒഡീഷ, ആന്ധ്രപ്രദേശ്, തമിഴ്നാട് എന്നീ സംസ്ഥാനങ്ങളിലാണ് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്. ഇന്ത്യയുടെ വിസ്തൃതമായ തീരപ്രദേശം ഒരു ജലാശയത്തിലേക്ക് പുറത്തേക്ക് പോകുന്ന കരയുടെ പ്രധാന ഭാഗങ്ങളിൽ ഒന്നാണ്. രാജ്യത്തെ പതിമൂന്ന് പ്രധാന തുറമുഖങ്ങൾ കണ്ടെയ്നർ, ചരക്ക് ഗതാഗതം എന്നിവ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നു.
പടിഞ്ഞാറൻ തീരത്ത് മുംബൈ, കാണ്ട്ല, മംഗലാപുരം, ജെഎൻപിടി, മോർമുഗാവോ, കൊച്ചി തുറമുഖങ്ങളുണ്ട്. ചെന്നൈ, തൂത്തുക്കുടി, വിശാഖപട്ടണം, പാരദീപ്, കൊൽക്കത്ത, എന്നൂർ തുറമുഖങ്ങളാണ് കിഴക്കൻ തീരത്തുള്ളത്. അവസാനത്തേത്, എന്നൂർ സർക്കാരിന് 68% ഓഹരിയുള്ള ഒരു രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത പൊതു കമ്പനിയാണ്. ആൻഡമാൻ നിക്കോബാർ ദ്വീപുകളിൽ പോർട്ട് ബ്ലെയർ ഉണ്ട്. ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും വലിയ പ്രകൃതിദത്ത തുറമുഖമാണ് മുംബൈ.
ഈ വിഷയം കേരളത്തിലെ PSC പരീക്ഷകൾക്കും ഇന്ത്യയിലെ മറ്റ് സർക്കാർ പരീക്ഷകൾക്കും പ്രസക്തമാണ്.

ഇന്ത്യയിലെ പ്രധാനപ്പെട്ട തുറമുഖങ്ങൾ

ഇന്ത്യയിലെ പ്രധാനപ്പെട്ട തുറമുഖങ്ങളുടെ പട്ടിക താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു:

Zone	State	Port	Features
കിഴക്കൻ തീരം	തമിഴ്നാട്	ചെന്നൈ	കൃത്രിമ തുറമുഖം ഏറ്റവും തിരക്കേറിയ രണ്ടാമത്തെ തുറമുഖം
പടിഞ്ഞാറൻ തീരം	കേരളം	കൊച്ചി	വേമ്പനാട് കായലിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നു സുഗന്ധവ്യഞ്ജനങ്ങളുടെയും ലവണങ്ങളുടെയും കയറ്റുമതി
കിഴക്കൻ തീരം	തമിഴ്നാട്	എന്നൂർ	ഇന്ത്യയിലെ ആദ്യത്തെ കോർപ്പറേറ്റ് തുറമുഖം
കിഴക്കൻ തീരം	പശ്ചിമ ബംഗാൾ	കൊൽക്കത്ത	ഇന്ത്യയിലെ ഒരേയൊരു പ്രധാന നദി തുറമുഖം ഹുഗ്ലി നദിയിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നു ഡയമണ്ട് ഹാർബർ എന്നറിയപ്പെടുന്നത്
പടിഞ്ഞാറൻ തീരം	ഗുജറാത്ത്	കാണ്ട്ല	ടൈഡൽ പോർട്ട് എന്നറിയപ്പെടുന്നു ട്രേഡ് ഫ്രീ സോൺ ആയി അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടു കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന ചരക്കിന്റെ അളവ് അനുസരിച്ച് ഏറ്റവും വലിയ തുറമുഖം.
പടിഞ്ഞാറൻ തീരം	കർണാടക	മംഗലാപുരം	ഇരുമ്പയിര് കയറ്റുമതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു

byjusexamprep.com

പടിഞ്ഞാറൻ തീരം	ഗോവ	മോർമുഗാവോ	സുവാരി നദിയുടെ അഴിമുഖത്താണ് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്
പടിഞ്ഞാറൻ തീരം	മഹാരാഷ്ട്ര	മുംബൈ പോർട്ട് ട്രസ്റ്റ്	ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും വലിയ പ്രകൃതിദത്ത തുറമുഖവും തുറമുഖവും ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും തിരക്കേറിയ തുറമുഖം
പടിഞ്ഞാറൻ തീരം	മഹാരാഷ്ട്ര	ജവഹർലാൽ നെഹ്റു പോർട്ട് ട്രസ്റ്റ് (ജെഎൻപിടി) നവ ഷെവ, നവി മുംബൈ എന്നും അറിയപ്പെടുന്നു.	ഏറ്റവും വലിയ കൃത്രിമ തുറമുഖം ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും വലിയ കണ്ടെയ്നർ തുറമുഖമാണിത്.
കിഴക്കൻ തീരം	ഒഡീഷ	പാരദീപ്	പ്രകൃതി തുറമുഖം ഇരുമ്പ്, അലുമിനിയം എന്നിവയുടെ കയറ്റുമതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു
കിഴക്കൻ തീരം	തമിഴ്നാട്	തൂത്തുക്കുടി	ദക്ഷിണേന്ത്യയിലെ ഒരു പ്രധാന തുറമുഖം രാസവളങ്ങളും പെട്രോകെമിക്കൽ ഉൽപ്പന്നങ്ങളും കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നു
കിഴക്കൻ തീരം	ആന്ധ്രാപ്രദേശ്	വിശാഖപട്ടണം	ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും ആഴമേറിയ തുറമുഖം ജപ്പാനിലേക്കുള്ള ഇരുമ്പയിര് കയറ്റുമതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. കപ്പലുകൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിനും ഉറപ്പിക്കുന്നതിനുമുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ ലഭ്യമാണ്

byjusexamprep.com

ബംഗാൾ ഉൾക്കടൽ	ആൻഡമാൻ നിക്കോബാർ ദ്വീപുകൾ	പോർട്ട് ബ്ലെയർ	കപ്പൽ വഴിയും വിമാനം വഴിയും തുറമുഖം ഇന്ത്യയുടെ പ്രധാന ഭൂപ്രദേശവുമായി ബന്ധിപ്പിച്ചു. സൗദി അറേബ്യ, യുഎസ് സിംഗപ്പൂർ എന്നീ രണ്ട് അന്താരാഷ്ട്ര ഷിപ്പിംഗ് ലൈനുകൾക്കിടയിലാണ് ഈ തുറമുഖം സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്.

തുറമുഖങ്ങളെ മേജർ, മൈനർ, ഇന്റർമീഡിയറ്റ് എന്നിങ്ങനെ തരംതിരിച്ചതിന് ഭരണപരമായ പ്രാധാന്യമുണ്ട്.
കേന്ദ്ര ഷിപ്പിംഗ് മന്ത്രാലയമാണ് പ്രധാന തുറമുഖങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത്, മൈനർ, ഇന്റർമീഡിയറ്റ് തുറമുഖങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത് അതാത് തീരദേശ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകളോ മന്ത്രാലയങ്ങളോ ആണ്.

തുറമുഖ മേഖലയ്ക്കുള്ള സർക്കാർ സംരംഭങ്ങൾ

1. ഗവൺമെന്റിന്റെ ബ്ലൂ ഇക്കണോമി പോളിസിയിൽ നിന്ന് 2021 ലെ കേന്ദ്ര ബജറ്റ് ഷിപ്പിംഗ്, ഉൾനാടൻ ജലപാത അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനത്തിനും എല്ലാ പ്രധാന തുറമുഖങ്ങളിലെയും പിപിപി മോഡലിന് 2,000 കോടി രൂപയും വകയിരുത്തുന്നു.
2. മേക്ക് ഇൻ ഇന്ത്യ - ഈ സംരംഭത്തിന് അനുസൃതമായി, ഷിപ്പിംഗ് മന്ത്രാലയം റൈറ്റ് ഓഫ് ഫസ്റ്റ് റിഫസൽ (ROFR) ലൈസൻസിംഗ് വ്യവസ്ഥകളുടെ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ ഭേദഗതി ചെയ്തു. ഇന്ത്യയിൽ നിർമ്മിച്ചതും ഇന്ത്യക്കാരുടെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ളതുമായ കപ്പലുകൾക്കാണ് കപ്പലുകളുടെ ചാർട്ടർ ചെയ്യലിന് മുൻഗണന നൽകുന്നത്.
3. കയറ്റുമതിക്കാരെയും ഇറക്കുമതിക്കാരെയും സേവന ദാതാക്കളെയും സഹായിക്കുന്നതിന് നാഷണൽ ലോജിസ്റ്റിക്സ് പോർട്ടൽ (മറൈൻ) വികസിപ്പിക്കും.
4. സ്വകാര്യ കമ്പനികൾക്കായി ഷിപ്പിംഗ് മന്ത്രാലയം വികസിപ്പിച്ച ഒരു തർക്ക പരിഹാര പോർട്ടലാണ് സരോദ്-പോർട്ട്സ് (തർക്ക പരിഹാരത്തിനുള്ള സൊസൈറ്റി - തുറമുഖങ്ങൾ).
5. മേജർ പോർട്ട് ട്രസ്റ്റ് ആക്റ്റ്, 1963 റദ്ദാക്കാൻ ലക്ഷ്യമിട്ടുകൊണ്ട് മേജർ പോർട്ട് അതോറിറ്റി ബിൽ 2020 പാർലമെന്റ് പാസാക്കി.

byjus